

Põlva Vallavalitsuse 10.03.2021. a
korralduse nr 2-3/108 "Ahja Lasteaed Illikuku
sisehindamise aruande kooskõlastamine"
Lisa

AHJA LASTEAED ILLIKUKU

SISEHINDAMISE ARUANNE

2017–2020

Ahja 2020

SISUKORD

1. ÜLDANDMED ÕPPEASUTUSE KOHTA	3
2. ÕPPEASUTUSE LÜHIKIRJELDUS JA ERIPÄRA	3
3. SISEHINDAMISSÜSTEEMI LÜHIKIRJELDUS	4
4. SISEHINDAMISE ARUANDE ANALÜÜSIV OSA	5
4.1. Eestvedamine ja juhtimine.....	5
4.2. Personalijuhtimine	6
4.3. Koostöö huvigruppidega.....	7
4.4. Ressursside juhtimine	9
4.5. Õppe- ja kasvatusprotsess.....	10
5. KOOSKÕLASTUSED	14

1. ÜLDANDMED ÕPPEASUTUSE KOHTA

AHJA LASTEAED ILLIKUKU	
1.1. Juht	Katrin Jõgeva
1.2. Õppeasutuse kontaktandmed: aadress telefon e-post kodulehekülg	Illimari 3, Ahja alevik, Põlva vald, Põlvamaa 63710 797 0039 katrin.jogeva@ahjalasteaed.ee https://ahjalasteaed.ee/
1.3. Pidaja, tema aadress	Põlva Vallavalitsus, Kesk 15, Põlva 63308
1.4. Laste/õpilaste arv	35 last 2017/2018, 40 last 2018/2019, 35 last 2019/2020
1.5. Personali arv	11
1.6. Pedagoogilise personali arv	5
1.7. Sisehindamise periood	01.09.2017-31.08.2020

2. ÕPPEASUTUSE LÜHIKIRJELDUS JA ERIPÄRA

Ahja Lasteaed Illikuku asub Põlva vallas Ahja alevikus. Hoone asub maantee vahetus läheduses. Lasteaiahoonet ümbritseb aiaga piiratud suur hooviala.

Ahja lasteaed töötab alates aastast 1971 endises mõisavalitseja majas. 2008. aastaks renoveeriti lasteaia hoone, 2012 moodustati koolieelikute rühm, mis kasutas koolimaja ruume, 2016 moodustati sõimerühm ja lastele loodi nõuetele vastavad ruumid. Koolieelikute rühm likvideeriti 2019 suveks laste vähese arvu tõttu.

Alates 2019/2020 töötab lasteaia 2 rühma: sõime- ja aiarühm. Sõimerühmal on ühine mängu- ja magamisruum, kuid aiarühmal on mänguruum ja magamisruum eraldi. Majas puudub saal.

Laste toitlustamiseks transporditakse toit koolimajas asuvast köögist lasteaeda, kus toimub toidu jagamine.

Lastega töötab 2 õpetajat, 3 assistenti, 2 õpetaja abi, muusikaõpetaja. Õppe- ja kasvatustegevuses on õpetajatele toeks logopeed ja alates 2019. a kooli sotsiaalpedagoog.

Õppe- ja kasvatustöös kasutame lisaks üldõpetusele õuesõpet, avastusõpet, robotikat, väärtuskasvatust, liikluskasvatust, terviseõpetust, Hea Alguse pedagoogikat ja kiusamisest vaba lasteaed metoodikat.

Lasteaia missioon: Ahja Lasteaed Illikuku toetab koostöös koduga iga lapse arengut, väärtustades keskkonda, ennast ja teisi.

Lasteaia visioon: Rõõmsas lapsekeskses ja kaasaegses lasteaias kasvab lapsest õnnelik ja mitmekülgne koolilaps.

Lasteaia põhiväärtused:

1. HOOLIVUS – inimestest ja keskkonnast hoolimine ning inimsuhete austamine ja hoolimine, avatus ning koostöövalmidus igal tasandil.
2. AUSUS – sõnade, mõtete ja tegude ühtsus, enese ees aus olemine, usaldada ja olla usaldatud, ausad suhted = lähedus, teadmine, et ausus teeb vabaks.
3. TURVALISUS – väärtustame vaimset ja füüsilist tervist ning sise- ja väliskeskkonna ohutust.
4. SALLIVUS – oskus austada elu enda sees ja enda ümber, sallivus erinevuste suhtes, vastutustunne.
5. LOODUSHOID – oskus väärtustada kodukoha loodust ja selle hüvesid, oskus hoida ja säilitada puhtust enda ümber.

Meie peame oma eripäraks seda, et paikkond on eriline oma ajaloolise tausta ja kauni loodusega. Ilmastikuolud ja looduskeskkonna koosmõju mängib kätte võimalusi kogeda ja katsetada erinevate loodusmaterjalidega. Nt 2019. a sügistormi tõttu murdunud puutüvedel said lapsed harjutada ronimist ja kogukonna liikmetena võtta osa mõisapargi koristamisest. Lasteaed asub looduslikult kaunis kohas väikese Illimari maal, kus asuvad elamud, järved, mõisahooned, liigirohke mõisapark ja Illimari rada. Lastel on võimalus astuda tuntud kirjaniku Fr. Tuuglase lapsepõlveteedel ja kuulata täiskasvanu poolt pajatatud väikese Illimari lugusid. Kõik eelpool nimetatud loob võimaluse tutvustada kodukoha loodust, õpetada tundma keskkonnakaitse põhimõtteid ja loodussõbralikku käitumist juba varasest lapsepõlvest. Laps õpib elu tundma lähimast ümbritsevast keskkonnast: kodust, kodupaigast, selle lähiümbrusest. Õppetegevuste läbiviimiseks lasteaias kasutame järjest enam looduskeskkonda, kus laps saab looduslikke materjale kasutades katsetada, avastada, uurida. Laps õpib looma seoseid läbi vahetute kogemuste.

3. SISEHINDAMISSÜSTEEMI LÜHIKIRJELDUS

Sisehindamise eesmärgiks on tagada lasteaias lapse arengut toetavad tingimused ja Ahja Lasteaed Illikuku järjepidev areng. Ahja Lasteaed Illikuku sisehindamise abil selgitatakse välja asutuse tugevused ja parendusvaldkonnad. Sisehindamine toetab ja suunab lasteaias arengut, näidates arengusuundi-vajadusi. Parendused tuuakse välja eesmärkidena lasteaias järgmises arengukavas.

Sisehindamise valdkonnad:

1. Eestvedamine ja juhtimine: põhiväärtused, personali kaasamine, juhi aktiivsus õppija ja hariduselu edendajana, arengukava, tegevuskava, komplekteerimine.
2. Personali juhtimine: personalivajaduse hindamine, värbamine, kaasamine, toetamine ja arendamine, hindamine ja motiveerimine.
3. Koostöö huvigruppidega: kavandamine ja kaasamine.
4. Ressursside juhtimine: eelarve, materaal-tehniline baas, inforessursid, säästlik majandamine, keskkonnahoid, hoone ja õueala korrashoid, õpi- ja töökeskkond.

5. Õppe- ja kasvatusprotsess: lapse areng, õppekava, õppekorraldus ja -meetodid, lapsega seotud tulemused, erivajadustega lastega arvestamine.

Sisehindamise keskseks põhimõtteks on eneseanalüüsil põhinev hindamine ning huvigruppide rahulolu uuringud. Selleks koostab direktor õppeaasta lõpus küsimustikud personalile ja lastevanematele.

SA Innove viis 2018. aasta mais-juunis läbi alushariduse rahuloluküsitlused. Igale rahuloluküsitlusest osavõtnud lasteaiale edastati 2018. aasta septembris personaalne tagasisidearport, milles võrreldi läbivalt lasteaiatulemusi sihtrühma üldise keskmise tulemusega.

Lapsevanemate avatud vastused:

- 1) Enamus asju ongi hästi, rühmad on paraja suurusega. Õpetajad toredad, abipersonal sõbralik. Ruumid puhtad, kaasaegsed.
- 2) Õpetajad tegelevad lastega väga palju ja arvestatakse lapse eripäradega; positiivne ja sõbralik keskkond;
- 3) Lastega tegeletakse, valmistatakse kooliks ette, käiakse palju õues ja on igasugused arendavad tegevused.
- 4) Häirib ehk see, et koolimajas asuv lasteaiarühm on avatud 7.30–16.30.
- 5) Mänguväljak vajaks uuendusi.

4. SISEHINDAMISE ARUANDE ANALÜÜSIV OSA

4.1. Eestvedamine ja juhtimine

Eesmärk:

- Lasteasutuse prioriteediks on areneda õppivaks organisatsiooniks, kus valitseb eesmärkide selgus ja mis on omaksvõetud kogu personali poolt väärtustades meeskonnatööd.

Olulised tegevused:

Seoses aega ajalt esinevate muutustega igapäevatoos vajab dokumentatsioon üle vaatamist, korrastamist ja ühtlustamist. Uuendatud on lasteaiadokumentatsioon järgmiselt:

2018	2019	2020
Töölepingud ja ametijuhendid	Tulekahju korral tegutsemise plaan	Töölepingud ja ametijuhendid
	Töökeskkonna riskianalüüs	Lasteaiadokumendid

Töötajate kaasamiseks ja info edastamiseks on sisse viidud toimuvad infotunnid 1–2 korda kuus, kus töötajad saavad kaasa rääkida asutuse arendamise ja tekkinud probleemide lahendamise osas. Operatiivse info edastamiseks on kasutatud digivõimalusi (e-lasteaed ELIIS keskkonda, mobiilsidet, töökoha elektronposti) või vahetat suhtlust.

Direktor osales maakonna alushariduse ainesektsiooni töös.

Lasteaia direktor on püüdnud täiendkoolituste läbi järjekindlalt oma juhtimisalaseid teadmisi tõsta. Hinnataval perioodil on ta läbinud järgmised koolitused:

2017

"Muutuste ja muudatuste juhtimine organisatsioonis" SA Innove

2018

"XI haridusjuhtide aastakonverents" Eesti Koolijuhtide Ühendus

"Haridusinnovatsiooni meistriklass" Ruumiloojad MTÜ

"Eesti õigekeelsus ja ametitekstide koostamine" Tartu Ülikool

"Kuju. Koos kujunemine ja kujundamine" SA Innove

"Põlvamaa õpetajate suveseminar" SA Põlvamaa Arenduskeskus

"Toitumise seos käitumisega" SA Tartu Rahvaülikool

2019

"E-õppeks sobivate keskkondade ja kaasaegsete IKT-põhiste suhtlusvahendite rakendamisel infoturbe tagamine" Tallinna Tehnikaülikool

"Õpilaste kaasamine" Tervise Arengu Instituut

"Esmaabi täiendõppe koolitus" Täienduskeskus MTÜ

Koolitused on toimunud kogu lasteaia kollektiivile, mis aitab kaasa ühtmoodi arusaamisele ja mõistmisele.

- "Toitumise seos käitumisega" SA Tartu Rahvaülikool – laste käitumist mõjutab see, mida nad söövad. Oleme muutnud lasteaia menüü kaasaegsemaks ja tervislikumaks.
- "Esmaabi täiendõppe koolitus" – saada juurde julgust ning praktilisi oskusi ja viise anda vajadusel kannatanule esmaabi.

Tugevused:

- Meie lasteaed väärtustab meeskonnatööd, mis aitab lasteasutusel areneda tugevaks organisatsiooniks.
- Oluliste otsuste tegemisse on kaasatud kogu personal.
- Juhtkond on avatud uutele ettepanekutele.

Parendusvaldkonnad:

- Jätkata sisehindamissüsteemi arendamist.
- Toetada personali arengut ja võimaldada osaleda täiendkoolitustel lähtuvalt lasteaia eesmärkidest ja inimese soovist.
- Jälgida lasteaia dokumentide vastavust seaduste muudatustele ja vajadusel neid täiendada/uuendada.

4.2. Personalijuhtimine

Eesmärk:

- Lasteasutus on õppiv ja arenev organisatsioon, kus iga meeskonnaliige tunneb vastutust asutuse igakülgse arendamise eest. Lastega tegeleb meeskond, kellel on teadmised, oskused, motivatsioon ja tahe pidevaks eneseteostamiseks.

Olulisemad tegevused:

Planeerimis-, tegutsemis- ja analüüsiprotsessis osaleb töögrupp, mille liikmeteks on kogu lasteaia personal.

Pidev enesetäiendamine on iga õpetaja auasi ja nii planeerisime erinevaid erialaseid koolitusi kohapeal koostöös Ahja kooli õpetajatega: õppekasvatus- ja psühholoogiaalased, esmaabi, tulekahjuõppus. Ahja lasteaia personal osales Põlva valla ühiskoolitustel.

Kuna laste seas on märgata kõne hilinemist ja seda, et lapsed ei räägi veel 3-aastaselt eakohaselt, siis õpetajad osalesid laste toetamiseks koolitusel "Kõnearengu hilisusega laps lasteaias". Ühel rühmaõpetajal on olnud võimalus läbida mentori koolitus, teine on seda koolitust veel lõpetamas.

Osaletakse aktiivselt ühisüritustel. Personaliga koos tähistati õpetajate päeva, jõulude ning suvepuhkuse ajal korraldasime väljasõite. Eesmärgiks oli avardada personali silmaringi ja viia läbi koolitusi väljaspool tavapärasest töökeskkonda.

Tunnustame oma töötajaid suulise kiituse või lasteaia tänukirjaga.

Tugevused:

- Erialase ettevalmistusega ja pikaajalise töökogemusega kaader.
- Õpetajate tegevuse toetamiseks on olemas logopeed ja sotsiaalpedagoog.
- Toimuvad majasisesed ja -välised koolitused.
- Vastavalt eelarvelistele võimalustele on personal saanud osaleda soovitud täiendkoolitustel.
- Töötajad suunatakse regulaarselt töötervishoiuarsti vastuvõtule.

Parendusvaldkonnad:

- Toetada õpetajate digipädevuse arengut, võimaldada osalemist IT-alastel koolitustel.
- Korraldada lahtiseid tegevusi eesmärgiga, et õppimine toimub kolleegilt kolleegile nii oma lasteaias kui ka piirkonnas laiemalt.
- Arendada pedagoogide eneseanalüüsioskust (eesmärgistamine, teostamine, analüüsimine, parendamine).
- Töötada välja personali motiveerimis- ja tunnustusplaan.
- Tõhustada koostööd maakonnasiseste erialaspetsialistidega.

4.3. Koostöö huvigruppidega

Eesmärk:

- Lapsevanemate nõustamine ja lapse arengu toetamine koostöös huvigruppidega.

Olulisemad tegevused:

Põhilised huvigrupid on: lapsevanemad, hoolekogu, Ahja kool, raamatukogu, kultuurimaja, Põlva valla lasteaiaid, kohalik omavalitsus.

Koostöö lasteaia huvigruppidega on toimunud järgmiselt:

LAPSEVANEMAD

- Vajadusel nõustas lapsevanemaid rühmaõpetaja.
- Õpetajat toetas logopeed, sotsiaalpedagoog.

- Lapsevanemate kaasamiseks rakendati erinevaid koostöövorme (koosolek, ühisüritused, õppetegevustesse kaasamine).
- Lasteaia tegevuse tutvustamiseks ja infovahetuseks kasutasime e-lasteaia ELIIS keskkonda, kodulehte, vajadusel e-posti.
- Arenguveestlusel lapsevanemaga osales rühmaõpetaja, vajadusel ka logopeed ja/või sotsiaalpedagoog.

HOOLEKOGU

- Hoolekogu koosolekud toimuvad keskmiselt 4 korda aastas.
- Koostöö hoolekoguga aitas kaasa lasteaia arendustegevusele – eelarve, lapse toidupäeva maksumuse kinnitamine, kohtade arvu suurendamine rühmades, kodukord, liivakastide uuendamine.

AHJA KOOL

- Eelkool oktoobrist aprillikuuni, kus lapsed tutvusid tulevase klassiõpetajaga ja koolimaja ruumidega.
- Toimused ühiskoolitused õpetajatele.

RAAMATUKOGU

- Lastele temaatilised raamatukogu tunnid lugemiskambris.
- Üritused õuealal.

KULTUURIMAJA

- Teatrietendused lastele.
- Põlvamaa lasteaedade luulepäeva toimumiskoht.

PÕLVA VALLA LASTEAIAD

- Ühiskoolitused.
- Ühisüritused: luulepäev, laulu- ja tantsupäev, spordipäev.

KOHALIK OMAVALITSUS

- Uuendasime ning täiendasime lasteaia materaal-tehnilist baasi.
- Tagatud head töötingimused.

Tugevused:

- Lasteaia maine on positiivne.
- Lapsevanemate rahulolu lasteaia tegevusega on hea.
- Lapsevanemate suur osavõtt lapse arenguveestlustest.
- Koostöö logopeedi ja sotsiaalpedagoogiga.

Parendusvaldkonnad:

- Lapsevanemate teadlikkuse tõstmine kooliks ettevalmistuse osas.
- Lahtiste tegevuste läbiviimine kolleegile, lapsevanemale.
- Õpitubade korraldamine lapsevanematele, lastele.
- Infovoldiku uuendamine.
- Lapsevanemate koosoleku läbiviimine sisutihedam ja läbimõeldum.
- Lapsevanemate kaasamine lasteaia ja rühma tegevustesse, õpitubadesse.
- Ühtlustada lasteaia väärtushinnanguid (lasteaia väärtustest ühtne arusaam).

4.4. Ressursside juhtimine

Eesmärk:

- Asutuse arengu prioriteete on arvestatud eelarve koostamisel. Kaasaegne, turvaline, arendav õpi- ja töökeskkond.

Olulisemad tegevused:

Koostöös omavalitsuse ja õpetajatega koostab direktor lasteaia eelarve, mille täitmist analüüsitakse pidevalt. Eelarvet tutvustatakse lasteaia personalile ja hoolekogule.

Oskuslikult ressursse kasutades on loodud turvaline, mitmekesiste võimalustega ja ajakohane töö- ja õpikeskkond.

Eelarve

Eelarveaasta	2018	2019	2020
Eelarve	168460	185250	164206

Materiaal-tehnilise baasi arendamine

2018	2019	2020
Jahutuskapi soetamine	Kõrge dušialus sõimerühma	Wifi paigaldus majja
Sülearvutite ost (2 tk) Tahvelarvutite ost (4 tk)	Muruniiduki ost	Kardinad aiarühma akendele
Kapid rühmaruumi eraldamiseks	Vaibad sõimerühma	Rulood aiarühma
Kapid personaliruumi	Jalgrattahoidjate ost	Robootikavahendite soetamine
Projektori ost	Fotoaparaadi ost	
	Metoodiliste vahendite kapi ostmine	

Toitlustamine:

Toit valmib kooliköögis. Toiduained on kvaliteetsed ja tervisenõuetele vastavad, sisse on viidud vitamiiniampsud. Oleme liitunud Euroopa Liidu koolipiima- ja puuviljaprogrammiga. Tervisekaitse poolt ettekirjutisi pole.

Eelarveliste vahendite täiendamiseks esitasime kevadel 2020 taotluse Hariduse Infotehnoloogia SA-le (HITSA) Proge Tiiger, kuid meie taotlust ei rahuldatud.

Tugevused:

- Lastele mõeldud arendavate vahendite olemasolu: õppemängud, lasteraamatud, mänguvahendid jms.
- Lasteaiamajas on kaasaegne sisustus ja tehnika.
- Lasteaia rühmades on olemas internetiühendus wifi-võrgu kaudu.
- Meie lasteaial on korrastatud territoorium.
- Mänguväljakul turvanõuetele mittevastavad turnimispuud on asendatud kaasaegse ronimiskeskusega.

- Õueala on täiendatud istutuskastide, õueköögi ja tasakaalupuuga.

Parendusvaldkonnad:

- Arendada projektitegevust, et suurendada lisaressurse.
- Mänguväljaku atraktsioonide uuendamine.
- Maja fassaadi uuendamine.
- Kodulehe täiendamine.
- Õuealale pajudest tunneli rajamine.
- Putukahotelli rajamine.
- Menüü pidev uuendamine.

4.5. Õppe- ja kasvatusprotsess

Eesmärk:

- Lapse arendamisprotsess on mänguline, lapsest lähtuv ja toimub läbi praktiliste tegevuste.
- Kaasava hariduse põhimõtetest lähtudes tagatakse lastele nende arengust, individuaalsusest ja erivajadusest lähtuv õpetamisviis koostöös õpetajate, lapsevanemate ja erialaspetsialistidega.

Olulisemad tegevused:

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevustes lähtutakse riiklikust õppekavast, lasteaia õppekavast. Lasteaia õppekava on kooskõlas riikliku õppekavaga, lähtub piirkonna eripärast ja väljendab asutuse omanäolisust. Õppekava on paindlik ning selle arendamisel osaleb kogu pedagoogiline personal ja lasteaia hoolekogu. Muudame õppekava lähtudes uutest arengusuundadest ja vajadustest.

Õppeaasta alguses valiti aastat läbiv teema ja sellest lähtuvalt eesmärgid, mis olid lõimitud loovuse, mängu, väärtuskasvatuse, terviseõpetuse, rahvatraditsioonide, õuesõppe, liikluskasvatuse, loodushoiu ja keskkonnaga.

Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine oli paindlik ja võimaldas õpetajal teha vajadusel muudatusi. Nädalateemade valiku määravad looduses ja ümbritsevas keskkonnas toimuvad muutused, rahvakalendri tähtpäevad, laste huvid ning ühiskondliku elu sündmused. Valitud teemasid käsitleti lõimitult läbi mänguliste tegevuste.

Õppe- ja kasvatustegevus mõlemas rühmas toimus kindla päevakava alusel, kus vaheldusid igapäevatoimingud, laste mäng, õueaeg, puhkeaeg ja õpetajate poolt kavandatud tegevused.

Rühmasisene õppe- ja kasvatustegevus toimus nii rühmiti kui ka väiksemates gruppides. See andis võimaluse arvestada lapse arengut, eripära, huve ja vajadusi ning soosis individuaalset lähenemist. Tööd gruppides toetas õpetaja, assistendi ja õpetaja abi koostöö.

Tegevuse kavandamisel lähtus õpetaja lapse vanusest ja arengutasemest. Hommikut alustati rühmades hommikuringiga, edasi järgnesid juba planeeritud õppetegevused. Tegevusi viidi

läbi mänguliselt, vaheldusrikkalt ja põhimõttega – kergemalt raskemale, lihtsamalt keerukamale. Õhtupoolne aeg kulus individuaalsele tegevusele lastega ja vabale mängule.

Õppetegevuse läbiviimisel kasutati erinevaid meetodeid: rühmatööd, õuesõpet, õppekäike, teemapäevi, erinevaid üritusi. Lasteaia õppekorraldus võimaldas õpetajatel olla õppemeetodite valikul paindlik ja kasutada eesmärkide saavutamiseks erinevate meetodite elemente (avastusõpe, õuesõpe, kiusamisest vabaks, hea algus jms). Õppetöö planeerimine paranes tunduvalt, sest planeerimisse kaasati kogu rühma meeskond ja kavandatud tegevused lastele olid mitmekesised.

Sisehindamisperioodi jäi sisse koolieelikute rühma kaks õppeaastat. Nendel aastatel oli lastel võimalus igapäevaselt tutvuda koolilaste ruumide ja päevakavaga. Laste üleminek lasteaia kooli sujus pingevabalt. Koolieelikute rühmal oli sõprusrühm Mooste lasteaia, kellega korraldati ühiseid üritusi. Koolieelikute rühmaga käidi erinevatel õppekäikudel: Räpina Paberivabrikus ja keskkonnamajas, AHHA-s, teatrietendusel Vanemuise teatrimajas, Tartu loodusmuuseumis, Põlva raamatukogus, Kiidjärve loodusmajas ja matkarajal. Kokandusega tutvuti kooli õppekõrgis. Igapäevaste toidukordade ajal harjusid lapsed üksteisega veel rohkem arvestama ja õppisid endale tõstma taldrikule sobivaid toiduportsjoneid.

Kooliminevatele lastele väljastati koolivalmiduskaart, milles toodi välja lapse tugevad ja nõrgad küljed ning soovitusel lapse edaspidise arengu toetamiseks. Enamus lapsi läbisid lasteaia õppekava ja saavutasid kooliküpsuse. Hinnatava perioodi vältel lükati koolikohustus edasi ühel lapsel. 2020. õa. koolieelikud lõpetasid lasteaia õuealal oma teadmisi näidates ja mängides. Selle aasta lend istutas lasteaiale kingituseks aeda õunapuu.

Aastateemad:

2017/2018 "Eestimaa mu sünnimaa, siin ma kasvan suureks"

Lapsevanema koostatud õuesõppe projekti raames käisime Meenikunno rabamatkal, piknikul, töötubades. Räpina Aianduskooli õppelaboris läbisime töötoa "Mikromatk õite ja viljade maailma", kus lapsed said läbi mikroskoobi avastada taimede sisemaailma. Kasvuhoones läbisime töötoa "Muld ja taim", mis õpetas lapsi taimi istutama ja nende eest hoolitsema. Iga laps sai endale kaasa kuumaasikataime. Päev lõppes sportlike mängudega Räpina mõisapargis. Jõulude ajal külastasime Lootvina jõulupesa. Lapsed tutvusid laudas karvaste ja sulelistega, keda sai vaadata, paitada, toita ja niisama nunnutada. Jõuluvana ja Jõulumemmega aeti juttu, mängiti ja töötoas valmistati ühiselt rühmakaunistuseks ingel.

Kevadperioodil korraldasime väikseid rännakuid mõisaparki, metsa, veekogude äärde ja Illimari rajale. Kogusime hetki fotodele. Valmis fotoalbum "100 sammu Ahja mõisateedel", mis osales Põlvamaa lasteaedade käsitöönäitusel "Killuke Eestimaast".

2018/2019 "Tervelt ja reipalt laulupeo poole"

Enne jõulupidu aastatel 2017, 2018 ja 2019 kaasasime lapsevanemaid lasteaia jõulukohviku avamisega. Lasteaia personal ja lapsevanemad valmistasid nii soolaseid kui magusaid küpsetisi. Jõulukohviku tuludest saime lastele uued kelgid ja lumelabidad ning seeläbi rikastasime laste õuetegevusi talviste liikumis- ja mänguvahenditega. Ühe aasta jõulukohviku tuludest soetasime rühmadesse kott-toolid, et pakkuda lastele soovi korral võimalust omaette olemiseks. Nt raamatu vaatamiseks, mõtisklemiseks, unelemiseks ja koos kaisuloomaga jutustamiseks.

Jõulupidu "Päkapikkude laulu- ja tantsupidu" toimus lasteaia õuealal koos lastevanematega. Jõulupeo rongkäik toimus Jõuluvanaga koos ning ühiselt mindi ehitud kuuse juurde laulma ja tantsima. Külma vastu võitlesime tantsuga "Kaera-Jaan", millele andis nime meie kodukandis elanud mees. Koolieelikute rühmaga käisime muusikaõpetaja Krista juhendamisel Vastse-Kuustes laste laulu- ja tantsupeol. Põlva maakonna laulu- ja tantsupeol "Sinule, Eesti – Sinule, Põlvamaa!" osalesime koos Ahja Kooli õpilaste esindusega. Lapsed kogesid suurele publikule esinemist ja rõõmu ühisest koostegemisest.

Õppekäigud viisid meid Ülenurme Talurahvamuuseumisse ja Tartu Ülikooli Loodusmuuseumisse. 2018 ja 2019 talvel toimus vastlatrall koos vanematega Mammaste Spordikeskuse liumäel. Rõõmu jagus nii bussisõidust kui ka pikkadest liugudest mäest alla tuhisedes.

2019/2020 "Avastusrõõm lapse silmades"

Kutsusime Noorkotkaste ja Kodutütarde rühmajuhi Piret Palmi tutvustama oma töid ja tegemisi. Temaga olid liitunud üks kodutütar ja noorkotkas, kes rääkisid lasteaialastele, miks on vahva olla sellise ühenduse liige. Meie laste üllatus oli suur, kui kuulsid, et ka kodutütardel ja noorkotkastel on kindlad kokkulepitud head kombes, mida järgitakse.

Raamatukogus kohtusime lugemiskoorte Leero ja Mõmmiga. Lapsed said koortele teha pai ja soovi korral nendega juttu rääkida ning raamatuid lugeda. Külastasime Ahja Moodulahju ja tutvusime ahju valmimise teadusega. Käisime Kiidjärve külustuskeskuses, kus meisterdasime, läbisime õppeprogrammi "Jõuluootus metsas" matkarajal ja valmistasime toitu lõkkeplatsil. Karilatsi muuseumi õuealal läbisime programmi "Jõulusoki suur süda" – saime teada vanadest ja uuematest jõulukommetest, lustisime programmitegelastega mängides ja lauldes.

Veebruaris Taevaskoja matkarajal käies avastasime looduse võimu ja kuninglikkust. Lapsed kogesid vee erineva kõlaga häält, said juua allikavett, näha tormitagajärgi, katsetasid oma koormustaluvust joostes, ronides, tasakaaluharjutusi tehes, kasutades selleks maha langenud puutüvesid, kände, treppe, tõuse ja langusi, kivilt kivile hüppamist.

Õuesõpe toimus vaatluse, uurimise, katsetamise, matkimise ja mängu kaudu. Lapsed viibisid palju õues aktiivselt tegutsedes ja ümbruskonnas jalutuskäikudel käies. Jalutuskäikudel vaadeldi ümbritsevaid loodusobjekte ja kinnistati seoseid aastaegade muutumisega, kuulati loodushääli. Suunasime last keskenduma sellele, mida näeb laps silmadega, kuuleb kõrvadega, tunneb ninaga, mida saab katsuda ning mida võib maitsta. Ilmaolusid arvestades toimusid võimalusel liikumistegevused õues.

Õueköök pakkus lastele teistmoodi mängumaailma uurimiseks ja katsetamiseks. Lasteaia õuealal olid head tingimused erinevateks õuetegevusteks.

Õppeaastate 2017–2020 algusesse jäid sügismatkad Valgesoo rappa ja näitused sügisandidest lasteaia aknalaua koostöös lastevanematega. Osalesime vaadeldaval perioodil mitmes õppeprojekti: Räpina Aianduskooli projektis *Kurgisõbrad*, Suukooli projektis *Hambad puhtaks*, Päästeameti õppeprogrammis *Tulest targem*.

Külastasime Ahja raamatukogu juhataja Külli Vardja korraldatud jutu- ja töötubasid ning osalesime erinevatel õueüritustel. Nt munapäevade üritused, adventitulede süütamine ja tähistasime rahvakalendri tähtpäevi. Oleme külastanud Fr. Tuglase muuseumi meie kodukandis sündinud kirjaniku tutvustamise ja näituse külastamise eesmärgil. Laste tööde näitus oli üles seatud raamatukogus ja Ahja pubis.

Kolmel õppeaastal külastasid lasteaeda erinevad lasteteatrid (Anne Velli *Lasteshow*, Onu Ervini Lasteteater, Teater kohvis) õpetlike etendustega, mis pakkusid lastele rõõmu ja toetasid õppetegevust oma õpetliku sisuga. Teatrielamusi pakkus meile ka Ahja kultuurimaja ja lapsed kogesid suures saalis etenduse vaatamist. Lasteaiamajast väljaspool said lapsed näidata omandatud käitumisoskusi.

Kevadeti tähistasime kirjaniku Fr. Tuglase sünniaastapäeva. Rühmades joonistati või meisterdati pilte väikesest Illimarist. Igal aastal käisime kõndimas väikese Illimari rajal, mis jääb Ahja alevikku. Mõnede etappide läbimine oli jõukohane ka sõimeealistele lastele.

Suuremas rühmas käisid vanemad enda ametit tutvustamas (nt trükikoja töö, puutöö, lilleseadjatöö) või kaasati neid õppe- ja kunstitegevuste läbiviimisse. Nt külastati Ahja publi, kus lapsevanaema õpetuste järgi valmistasid lapsed endale puuviljasmuuti.

Tervisliku toitumise teemat toetas igapäevaselt pakutav lasteaiasöök. Lastele tutvustati mitmesuguseid toorsalateid ja terviseampsuks pakuti erinevaid puu- ja köögivilju. Suvel osales lasteaiameeskond Ahja kodukohvikute päeval. Lasteaia õuealal asuvasse välikohvikusse olid oodatud lapsed koos vanematega ning külalised lähedalt ja kaugelt.

Lapse arengu hindamise aluseks olid eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade eesmärgid. Lapse arengut kirjeldatakse tema individuaalsetest iseärasustest lähtuvalt, väärtustatakse tema saavutusi, tunnustatakse lapse toimetulekut, positiivseid hoiakuid ja huve. Tagasisidet lapse tegevustest ja arengust anti lapsevanemale hommikustel ja õhtustel vestlustel. Üks kord õppeaasta jooksul toimus arenguestlus perega, kus koos analüüsiti lapse arengut ja anti soovitusi edaspidiseks.

Lasteasutuse pedagoogid nõustasid lapsevanemaid ja abistasid õppe- ja kasvatusküsimuste lahendamisel. Vajadusel anti lapsevanematele tagasisidet vabas vormis vestluse käigus, internetikeskkonna ELIIS vahendusel. Lapse erilise märkamisel viidi läbi vestlusring vanemaga, kuhu vajadusel kaasati lasteaia logopeed ja/või sotsiaalpedagoog.

Lasteaia logopeed tegeles kõneravi korrektsiooni vajavate lastega individuaalselt. Sotsiaalpedagoog tegeles rühmas laste sotsiaalsete probleemidega tuvastamise ja sotsiaalsete oskuste õpetamisega. Logopeed ja sotsiaalpedagoog nõustasid õpetajaid ja tegid koostööd õpetajatega lapsele individuaalse arenduskava (IAK) koostamisel ja rakendamisel. Logopeed ja sotsiaalpedagoog nõustasid ka lapsevanemaid, selgitades neile lapse arengut mõjutavaid tegureid. Logopeedi poolt kaardistati logopeedilist abi vajavad lapsed. Iga aastaga suurenes käitumishäiretega laste arv, kes vajasid enam õpetajapoolset tähelepanu ja individuaalset lähenemist.

Osaajalise koormusega muusikaõpetaja viis lasteaias läbi peale lastega laulmise ka laulumängulisi liikumistegevusi ning tutvustas rütmikat ja rütmipille.

Rühmade õpi- ja mängukeskkond toetas laste arengut ja õpihuvi, oli eakohane ja turvaline. Õpetaja poolt valmistati ja soetati juurde uusi mängu- ja õppevahendeid.

Lasteaia õpi- ja töökeskkond vastas töö- ja tuleohutuse ning tervishoiu nõuetele.

Tugevused:

- Paindlik õppe- ja kasvatustegevus on mänguline, temaatiliselt lõimitud ja lapsest lähtuv.
- Õppe- ja kasvatustegevus toetab lapse vaimset, kehalist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut.
- Lapse individuaalseid vajadusi arvestav lapse kasvatamine ja toetamine.
- Sisse viidud traditsioonilised ühisüritused (tarkusepäev, EV sünnipäev, luulepäev, kevadpeod jne).
- Osalemine erinevates õppeprogrammides.
- Toimuvad süstemaatilised arenguveestlused lapsevanematega.
- Logopeedi ja sotsiaalpedagoogi olemasolu.
- Rühma õpetaja oskab märgata erisusi lapse arengus ning vajadusel kaasata logopeedi ja/või sotsiaalpedagoogi.

Parendusvaldkonnad:

- Õppida õppe- ja kasvatustegevust analüüsima süvitsi.
- Ilmestada õppe- ja kasvatustegevust tehniliste vahenditega (arvuti, tahvelarvuti, fotoaparaat, robotikavahendid) abil tegevusi.
- Kujundada rühma õpikeskkond vastavalt käsitletavale teemale.
- Täiendada rühmade mängu- ja õppevahendite baasi.
- Osaleda erinevatel lastele suunatud konkurssidel.
- Olemasoleva õppekava uuendamine.
- Tõhustada koostööd erialaspetsialistidega, et leida abivajavale lapsele tuge ja toetada lapse arengut.
- Julgustada lapsevanemaid teavitama lapse haigusest ja erivajadusest. Lapse arengu toetamiseks on oluline, et vanem jagaks lasteaia spetsialistide poolt antud soovitusi.
- Parendada koostööd lapsevanematega, jagades infot ELIIS-i keskkonnas ja julgustades neid e-lasteaeda külastama.
- Selgitada lapsevanemate koosolekul põhjalikult lasteaia kui haridusasutuse põhimõtteid.

5. KOOSKÕLASTUSED

Pedagoogilise nõukogu kooskõlastus: 15.01.2021 protokoll nr 1

Hoolekogu kooskõlastus: 27.01.21 protokoll nr 1

Pidaja kooskõlastus:

Katrin Peil

direktori kt.